

ZÁPIS

z obhajoby disertační práce pana (paní) .Mgr. Vlasty Čihákové-Noshiro.

konané dne19. 9. 2013.....

téma práce: „Mitsuko Coudenhove-Kalergi a vznik Panevropy“

přítomní: dle prezenční listiny

Předsedkyně komise Prof. PhDr. Olaga Lomová, CSc... zahájila obhajobu a představila přítomným kandidáta (kandidátku).

Školitel představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho diz. prací.

Kandidátka seznámila přítomné se svou disertační prací. Představila zejména cíl své práce, který sleduje dvě základní roviny; jednou jsou životní osudy Mitsuko Coudenhove-Kalergi, druhou rovinou jsou pak představy o formování sjednocené Evropy. Na pozadí japonských a kulturních dějin tak práce zachycuje významné období meziválečné Evropy. Práce se přitom neomezuje pouze na osobnost Mitsuka, ale v širším kontextu rekonstruuje bohatý intelektuální život v evropském prostoru před a hlavně po první světové válce. Rozporuplná osobnost Mitsuku vnesla do výchovy svých dětí, zejména dvou synů Heinricha a Richarda, prvky japonského myšlení, což se následně odrazilo i v jejich životních postojích, názorech a aktivitách. Kandidátka na závěr poukázala na skutečnost, že propojení východních duchovních principů se západními normami je uskutečnitelné a přesvědčivě ukázala, že toto vzájemné prolínání může přispět k obohacení i současné „evropské duše“.

Poté oponenti přednesli závěry svých posudků. Prof. PhDr. Oldřich Král, CSc. zejména zdůraznil autorčino pojetí kulturní interakce a vyzdvihnul široká proud dějinných setkávání a střetů, který se autorce podařilo v její práci barvivě zobrazit. Zároveň zdůraznil, že práce je názornou ukázkou problému nejasné hranice mezi historií a fikcí, což je důkazem, že tato tenze je stále živá i v dnešní postmoderní době. Jako částečný nedostatek práce označil zejména absenci přesnějšiho vymezení metodologického rámce, ve kterém je výše zmíněný diskuz veden.

Druhý oponent, PhDr. Jaromír Soukup, Ph.D. pozitivně hodnotil zejména volbu tématu a ocenil způsob jakým se kandidátka vypořádala v osobě Mitsuko se střetem mezi východním a západním myšlením. Vyzdvihl také širší historický kontext, do kterého kandidátka zasadila život Mitsuko a její široké rodiny. Za jistý nedostatek práce označil především nejasné vymezení zdrojů, se kterými kandidátka pracovala a absenci teoretického rámce ke studiu společenského života v meziválečné Evropě.

Kandidátka Mgr. Vlasta Čiháková-Noshiro poté reagovala na posudky oponentů. Dotkla se přitom zejména otázky celkového hodnocení Mitsuko, která byla bezpochyby velice rozporuplnou osobností. Projevilo se to především na sklonku života v postojích ke svým dětem, jmenovitě k synovi Gerolfovi a dceři Olze. Hlubší zamyšlení nad proměnami, kterými prošla Mitsuko v průběhu svého života, tak vede k širšímu problému hodnocení daného člověka z historické perspektivy, tzn. z úhlu pohledu generace vnuků a pravnuků. Ve své odpovědi na výhrady oponentů pak kandidátka objasnila, jak problematická byla práce s dosud nezpracovanými prameny.

Následně se oponenti vyjádřili k vystoupení kandidátky. Prof. Král zejména zdůraznil potřebu širší diskuze nad problémem role ženy-matky po smrti manžela. Tento model je velmi častý ve východních kulturách, zatímco západní kulturní okruh tyto otázky příliš neřeší. Ocenil, že kandidátka svojí prací otevřela novou oblast diskurzu o povaze východní a západní etiky. Druhý oponent dr. Soukup neměl k vysvětlení kandidátky žádné dodatečné otázky ani výhrady.

Diskuse:

Prof. Kandert poukázal na nepřesnost termínu „Poběžovický depozit“, namísto kterého se běžně používá termín „Poběžovická sbírka“. Zároveň vznesl dotaz, zda kandidátka sledovala osud panevropského hnutí ve vztahu k rakouské šlechtě. Kandidátka objasnila, jakým způsobem se rozvíjely panevropské ideje zejména po roce 1923, kdy se centrum hnutí přestěhovalo do Paříže. Prof. Kropáček navázal na toto téma svým osobním zážitkem z roku 1990 a vzpomínkami na první návštěvu Otty Habsburského, jakožto nositele tradic panevropského hnutí, v České republice. Zároveň zdůraznil, že myšlenky multikulturalismu a koncepce „duše Evropy“ jsou termíny nadále živé i v dnešním evropském kontextu. Prof. Lomová vznesla dotaz, zda v názorech na sjednocování Evropy, jejímiž nositeli byli stoupenci panevropského hnutí, se

objevují nějaké odkazy na Čínu. Kandidátka odpověděla, že v pramenech, se kterými přišla do styku, se s žádnými takovými odkazy na čínský model nesešla.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování: Komise navrhlá udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsal: Doc. Jan Sýkora, Ph.D.

Podpis předsedy komise: